

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 3 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr. árával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK

Negyha-ábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A millenium kiállítása.

Magyarország törvényhozása a két év múlva beköszönő állami fenállásunk ezredik évét országos kiállítással kívánja és rendeli megünnepelni.

A törvényhozásnak ezen rendezését az egész nemzet örömmel fogadja és melegen üdvözi.

Az országos kiállításra az előintézkedés az ország minden részében, s minden irányban megtétele s erre vonatkozó munka foganatba vétetett.

Igy Barsvármegye területén is két részre oszlatván a munka, ennek egyike a lévai és verebélyi járásra vonatkozólag Léván, a másikra a vármegye többi járásaira érdeklőleg pedig Ar-Maróthon felállított bizottságok teendői közé soroztatott.

Léva városunkra vonatkozólag a törvényrendelet bizottság mult 1893. évi október 21-én megalkottatott és a besztercebányai kamara, — melynek körébe Barsvármegye tartozik, a teendőkre kellő utasítással ellátott.

Megvan tehát a kör, melyben az országos kiállításra, mindenki a ki erejében bízik, a ki hazájának dicsőségére, mint igaz és hű fia közreműködni legelső kötelességének ismeri, a ki nevére és ismeretére hirt akar szerezni; a ki ez uton munkájának, igyekezetének és készletének hasznát akar biztosítani; a ki a haladásnak tért akar szerezni és megmutatni, hogy a munkát, melyre az isteni gondviselés rendelte embertársai hasznára tudja és akarja fordítani, s a jól kiérdemelt munka jutalmát megnyerni: igen is megvan nyitva a tér, hogy a millenium kiállításon minden kitaró munkaembere helyet foglaljon, s az országos kiállításnak tehetsége s hazafiúi kötelessége szerint hasznára váljék.

És mi hisszük erősen, hogy városunk polgárai, valamint 1885-ben az országos kiállításon megállták a he-

lyüket, — mit a nyert érdemjuttalmak tanúsítanak — úgy ezen ezredéves állami életünk napján sem fognak elmaradni munkájuk eredményének bemutatásával.

Mondják ugyan, hogy a kisiparnak nehéz napjai vannak, hogy a versenyt a gyáriparral szemben győzelemmel ki nem állhatja; s így tőle senki sem várhatja, kívánhatja, hogy oly költségesre lépjen, melyben a gyáripár túleréjével bizonyos veszteségre szorítja; s nagytőkéjének halmazával lesújtja s leveri.

Igaz, nem tagadjuk, hogy a kisiparnak nehéz napjai vannak; nem tagadjuk, hogy kis tőkével nagy tőke ellen harcolni, küzdeni sisiphusi munkának kell lenni a győzelemre.

Hanem az is igaz, a ki mer, az nyer. Koszorus költőnk Vörösmarty azt mondja: „nincs veszve bármily sors alatt, ki el nem esüggedett.“ Nem szabad hát elcsüggedni, hanem vállat a vállhoz s munka és szorgalom megtermi a gyümölcsöt.

A mi pedig a tőkehiányt illeti, ha akarat, értjük komoly akarat van: a tőke hiány legyőzésére is megtalálhatók az eszközök.

Igy első szere ennek a társulás, a egyesülés. A mit egyes ember erő hiányában meg nem fejt, el nem intézhet; lépjen oly társulásba, melyben többen szövetkezve, az akadályokat legyőzhetik.

Azok pedig kiknek a társulás bármikor fogva rendelkezésükre nem áll, de a munkára kedvök van; s erős akarata és szellemi valamint egyéb munkaerő-képességgel bírnak: forduljanak a kamarai kiállítási bizottsághoz segítségért; s ha erős akaratauk s munkaképességüket kimutatják s bebizonyítják: minden esetben a segínyt azon céljuk elérésére, hogy a millenium országos kiállításán munkájuk kiállításával részt vehessenek, megnyerhetik.

verem meg, csak a szobaleányt szidom össze, miért tette az asztal szélére a csészét. Ő az oka.

A reggeli után megyek egyet járn. Hm! úgy látszik, a hivatalnak felé sem nézek. Igaz, holnap születésnapom van. Hát a hivatalfőnök mit szól hozzá? csak holnap tudom meg, mert a holnapután tul van a huszonnégy órán.

Délelőtt jönnek a barátok. Szivar, szilvórium fogy ugyancsak. No lám, holnap déliben én már totál vagyok!

Mi az? A leves sótalan! Kiöntöm a földre. A hus kemény, a főzelék fövetlen, a rántott csirke kedvencz eledelem — nagyon is sós, a palacsinta odaégett, — a tányérok, tálak repülnek, — az asszony sir, Józsi sir, a szobaleány, a szakácsné sirnak, én dühöngök! Teringettét, szép kis születésnap, családi jelenetnek nézek elébe!

Átkozott szilvórium! Nem hiába hat esztendő és nem hiába van az embernek annyi jó barátja!

Nem lehetne ennek elejét venni? Nem jó volna szelidebb italtól gondoskodni!

Nem lehet! Én tudom, mi fog történni, de nem változtathatok rajta. Ha változtathatnék rajta, akkor nem volna hiteles a tudományom! Vakon kell neki mennem a történetdöknök. Azaz, hogy nyilt szemekkel, látva azokat, de kényszerülve.

Na tessék, még a fekete kávé is a többi sorsára jut! Borzasztó!

Holnap „komisz napom“ lesz!

A lévai kaszinó-estélyekről.

— Kövér Antal. —

A tél derekán, az unalom-üző pillanatok közepette, önkéntelenül felmerül a kis városok légkörében, az időöltés kérdése.

Ma már a provinciális, kisebb városok is kinőttek a „disznótorok“ „név-“ és „születésnap“ kedves összejövetelek jó szokásaiból; a „Zsófia“ „Mária“ „Ferencznapok“, hol a serdülő ifjak vidám kacagása mellett esendült a pohár és temették a but és bajt, — kimentek a divatból.

Az élet terhe letörli a naiv, kedves szórakozások himporát; a munka zajában, a család gondjaiban, e mosódik az aranyifjúság vidámsága s a közterhek, vészthozó filokszera, kiütik a csendülő pohárt kezekből.

Igen, az élet terhe, a városok fejlődésével, a növekedő igények kielégítésében, nagyobb mérveket ölt.

A városi élet új szokásokat teremt; a társadalmi törvények, — a szocializmus kényszerével, — lenyűgözik az embert, munkára serkentik az erőt s ki a munka hatahza előtt még nem hajolt, ki a társadalom által nyújtott foglalkozásaiban nem lel megnyugvást, örömet és szórakozást: annak valóban üres a kis-városi élet.

Léva város férfi- és hölgyközönsége egyaránt beillesztette magát a városok társadalmi szokásaiba, szám alan egyesület áll rendelkezésre, hol a férfi, hivatásának megfelelő munkakörben fejtheti ki tevékenységét s városunk közigazgatása, szervezetének mechanizmusában ezerféle áldásos munkát végezhet. Hölgyeink nemes szívnek, áldozatkészségének levezető csatornái nőegyleteink, hol a szegényeknek, árváknak éltető forrásai erednek.

E társadalmi követelmények, igaz, hogy nemcsak szórakozást nyújtanak, hanem munkát és áldozatot követelnek tőlünk. Már pedig a munkához pihent erő, nemes szórakozásban felüdült lélek van szükségünk.

Mindamellott ez ideig mis mód és eszköz megteremtéséről, melyben a lélek felüdül, ismeretünk gyarapodása mellett akaratunk szilárdul, s erőt nyerünk a vá-

Miután kitomboltam magamat, leheveredek a dívánra s azután . . . s azután semmi. Ugy látszik: „elfogtam aludni“ (Ime a „jövő mult“!)

Csakugyan, ébredezni kezdek; az órára nézek, de engem az álom, én meg az órámat „nyomtam el“, megállott . . . A fali óra meg nincsen a helyén; ahhoz is valamit találtam repíteni, elvitték az órához.

Becsengetem a szobaleányt.

— Hány óra?

— Öt elmúlt.

— Hol az asszony?

— A vasúthoz mentek már ki.

— Minek?

— A nagysága elibe.

Tessék, holnap ezt kérdezni fogom, pedig már mi is tudom, hogy az anyósom fog megérkezni, — sürgönye után, — a gyorsvonattal.

Na épen jókor jön. S már itt a vonat. A feleségem elbeszéli neki a napi eseményeket, így ő jól felhangolva érkezik meg s kezdődik egy olyan szóváltás . . . azaz, hogy nem szóváltás, mert én hallgatni fogok, de kezdődik egy olyan predikáció, a melynek . . . tyű a vége tul van a huszonnégy órán, pedig addig is már . . . borzasztó . . . rettenetes . . . s nekem, aki már is tudom szóról-szóra mit fog mondani . . . azaz csakhogy fogja kezdeni . . . nekem ezt végig kell szemlöl-szembe állva, hallgatni . . . Eggek! mivel érdemltem én meg a jövő belátást . . .

rosi társadalom mezején felhalmozódó munka, követelmény megoldásához, a „kaszinó estélyek“ életre keltésén kívül itt nincs gondoskodva.

A könnyebb szórakozások, üdülések szinterét, fájdalom, nagyon, de nagyon elhanyagoljuk. Ilyenek volnának első sorban: egy népkert, közmulató-hely, téli közfürdő, alkalmas korcsolyázó tér stb.

De ezekről, vagy a város pormentes tisztogatásáról és a kellő világításról — már unalomig lamentáltunk e lap hasábjain.

* * *

Maradjunk tehát a kaszinó-estélyeknél. Igénytelenségem tudatában nem érzem magam hivatva az estélyek jövő programjáról disszertációkat tartani; az a kaszinó érdemes választmányának köréhez tartozik, hanem visszapillantást óhajtok vetni a lévai kaszinó-estélyek fénypontjára, az itt tartott felolvasásokra.

Felsorolásomban, ha esetleg tévedések merülnének fel, igen szívesen veszem a kigigazítást, hogy ez adatok annál hitelesebb forrásként szolgáljanak a kaszinó estélyek krónikásainak.

1872-ben tartották Léván az első kaszinó estélyt. — Ezt hosszú pauza, 10 évi szünet követte; mindamellett az 1872-iki év volt a kaszinó estélyek I-ső ciklusa.

1881.—1892-ig a II.—XII. ciklusok egy év (1889.) megszakításával képezik újabb kaszinó-estélyeink sorozatát. 1872.—1892-ig negyvenhét estélyt rendezett a lévai kaszinó választmánya, és pedig: utolsó, (ide nem számítva a most lefolyt Jókai-estélyt) kaszinó-estélyünkön 1892. év márczius hó 26-án dr. Ruffly Pál, megyénk szellemes főjegyzője bilincselte le hallgatóinak figyelmét, ki a legújabb-kori renaissanceban, a nemzeti géniuszt tünteti fel. Kaszinó estélyeink XII. ciklusának ez volt az egyetlen száma. Az összes estélyek sorozatát jelölve, a negyvenhetedik.

Az 1891. évi, a XI. ciklus termékenynek mondható; a 46-ik számot Kápolnay József képezedei tanárnak deczember 5-én tartott felolvasása „a nőkérdésről“ töltötte ki. A felolvasó ezen mindig

. . . S ekkor, — mint ez hasonló esetekben történni szokott, — felébredtem.

Hála az égnek! csakhogy álom volt. Egészen megkönnyebbültem: hiszen nekem még feleségem sincs!

Dehogyan házasodnám meg!

— K. — S.

Egy ember, a ki házasságban utazik.

— Bolondos história —

Irta: SYRIUS.

Igy szerencsésen átesvén a kezdet nehézségén, elkezdettük a beszélgetést az időjárásról. Istenem minő jó, hogy az idő nem egyforma, is így van járása, melylyel az első öt percet ki lehet húzni. Az időjárás alatt aztán szemügyre vettem a Zsioross leányokat s arra a meggyőződésre jutottam, hogy az igent és nemet elég gyors egymásutánban tudják kiejteni. Midőn az időt már eleséptük, egy nagy pauza állott be. Ez alatt a pauza alatt minden Zsioross leány kereszbe tette a kezét és a cipője hegyére szegezte szeméit. Én pedig a bajuszom pedrésével voltam elfoglalva és kerestem a tárgyat a beszélgetésre. Ez alatt a „Budapest“ képes újságra esett a tekintetem.

— Ah, olvasták a legújabb gyilkoságot?!

Négy igennel felelt, tehát azzal is mindjárt tisztába jöttem, hogy az újság-olvasás hol tart. S a téma bevált, eséptük is a mennyire csak lehetett, erről aztán áttértünk a veszett kutya históriájára, meg a

aktualis kérdést igen érdekesen fejtegette. 45-ik volt Frankó István, szakolezai járásbírónak november 7-én, „Egy borsorkányper“ címén tartott történelmi felolvasása.

44-ik estélyen, ápril 4-én Báthy László lévai plebános „A halottégetés“ problematikusan themáját fejtegette, előnyt adva szép indoklásában a keresztény kegyeletes temetkezési szertartásnak. Ennek mintegy praeludiumaként hangzott a: 43-ik estélyen, január 29-én Becker Nándor, trencsényi főgimnáziumi tanárnak a „Wagner s korszakalkotó zenéjéről“ hivatossággal megírt értekezése.

Az 1890. évi X. ciklusban 42-ik estélyünk dr. Frommer Ignác orvos-tudornak „a vegytan köréből“ decz. 13-án tartott szabad előadása töltötte ki. 41-ik számunkat november 22-én Szilágyi Gyula pénzügyigazgatósági titkárnak „Zulima“ja ölelte fel, ki a szép török leánynak érdekes történetét kedves rajzban mutatta be.

(Folyt. köv.)

Az otthon és a haza.

Társadalmi eszmék.

Az ilyen operáció mellé méltán sorakozik a számítás. Hány kézen megy keresztül egy tárgy, egy gombolyag pamut, egy ládaárú, melyből egyik egy negyedet, másik egy nyolczadot használ fel a maga javára, mielőtt az a fogyasztóhoz érne, mely természetellenesen megdrágul a valódi érték, melyből azután a henyéknak nagy tömege tétlen életet folytat. Így dacára a könnyű közlekedés és gazdag termelésnek, minden életszükséglet ijesztő módon megdrágul.

Ebből kifejlődik azután a szegénység mellett minden despotizmus közt a leggyalázatosabb: a pénz uralma. Azon lealacsonyított lótasfutás a birószerszerésért, szüli a modern Croesus-t, a rest uszorást, a töképenzest, gyakran egyidejűleg az emberöltőt és vampyrt fiom értelemben. Mire használják ezen emberek az ő eszközeiket? Fínom és nemes életmódra? A társadalom jólétére? Iparkodó emberek, vagy a szerencsétlenség gyámolítására? Oh nem! Ezen embereknek nincs öt forintjuk, hogy egy szegény leányt a súlyedéstől megmentsenek.

Vagy igen, van nekik tíz, vagy száz, vagy ezer forintjuk! Ha a névsor elén valamilyen jelentékeny név áll, mely rájuk nézve határozó. Igyenkor az ujkori Croesus az újság lapjain csillog s ki tudja mily eszményi jutalmat várhat adományáért!

Tisztelet a kivételeknek és a nemes és gazdag emberbarátoknak. De ezek ritkák: ama ragadozó állatok frakkban, talán a „von“ előszócskával és a rendszilaggal tulnyomók; ezek a társadalom legmagasabb körébe betolakodnak; ezek zárják be aranykulcsikkal a királyok és fejedelmek estélyeit, grófnők és magas állású hivatalnokok nejei teszik azok nejeinek a szépet;

a pénzember előtt a világ varázsszínház lesz, melyben az embereket tánczoltatja; pénzért mindene van: élvezete, becsülete, diésősége; a mint Faust mondja: „huszon-negy lába van s annyi karja nő, a hányat az indus isten: Visnu testén megszámlálhatunk.“ Van pénzed barátom, akkor a mindenhatóságot képviseled a földön; pénzért böles, tudós és tisztá vagy, mint a hattuy; sőtét büneid daczára is a legügyesebb, legkitünőbb, nem boldogul melletted, ha nem akarod, mivel annak lelkiismerete van. Bocsánat ez igazságoságos fölpezsdülésért! Nem a becsületes üzletet, nem a szorgalmas kereskedőt, kitől a növekedő összeköttetés előnyeit nem irigylem, mert az ilyen a lehető károkat is viseli, akarom ezzel illetni; hanem a pénzhatalom elfajzását, mely népünket tökéletesen megrontja. Ez a szűkkeblű önzés a társadalom minden rétegein át tükröződik. Ha nem akarod, hogy a farkasok megegyenek, ugy ne légy bárány mondja a községes ember és azon kifejezés: nézze mindenki, hol mosakodjék! uralkodik az élet sokszorosan egymással zúgó kérékeinek lármája köz, mint sürgősen szükséges kíváncsi mindenkire nézve, a ki nem akar elveszni. Így tűnik el a társadalomból emberszeretet és bizalom; a ki mást megcsalt, a markába nevet; az értelem erősödik a szív rovasára, az élet anyagi oldala nyer a szellem kárán. A mi egykor erény volt, most hiba lesz s nem sok hiányzik, hogy az ember, mint az első keresztények, isteneiknek elrejtett barlangokban, vagy mint a szabadkőművesek elveiknek, halgatag templomokban, eszméinek csak a szív legtitkosabb rejtekeiben áldozhat.

Igy az emberi fejlődés pyramdális épülete, melynek az emberszeretet és bizalom széles alapjain kellene nyugodni és a hol, minél inkább haladunk fölfelé, a szellem is annál inkább belép megszentelt jogaiba, egészen megfordul, a pyramis csúcsára állítatik, az örök eszmék visszanyomatnak az emberi ész által. Ez pedig az ő teljes diésfényében ragyog és ünneplő legnagyobb diadalát. Az embert többé nem benső értéke szerint becsülik, hanem a szívet, a mit tesz. Az anyagvilág uralma csak a siker kultuszát ismeri s nem az indító okokat, eszméket. Azon maxima: „a ki mer, az nyer, még ha vesz is“ soha sem ért többet, mint épen ma. Kiszállnak az emberi természet nemes rugói s mint a delej, mely nem talál vasat elvesztik erejüket. Fortélyos, világügyesség ravasz életművészet lesz a csavar, mely a nap hajóját az élet tengeren áthajítja; okosság és önösség pillanat alatt kivetik hálójukat, hogy valamit foghassanak. Felvilágosodás és jeles elme nagyra becsültetnek; az értelemiség napja világosabban, fényesebben ragyog, mint valaha, csaknem megvakít!

A csodálatos csak az, hogy dacára ezen fény-áramlatnak, ezen világozás-terjedésnek, az erkölcsiség növekedése a mi társadalomban nem vehető észre. Az a világozás sokkal inkább a legkomolyabb árnyékot veti. Anyagi részről nagy nyereséjűt, sok javítást, de erkölcsileg véve a tökének jelentékeny fogyasztását vehetjük észre. A tudós ad és vesz, méltán mondják ezt:

És ezzel a nehéz probléma is meg volt fejtve. Csalhatatlan, hogy ő szeret és pedig már titokban szeretett. Éa is tudára akartam adni forró érzelmemet s az asztal alatt egyre kerestem a lábát, hogy gyöngéden megnyomhassam. Végre reá akadtam, de semmi jel, hogy Betti megértette.

Tessék csak Mandula ur egész könnyűzéssel kiterjedni — szóló Zsiross uram — igaz, hogy nagy a szükség nálunk, de azért ne zsinórozza magát.

Pardon, — ekkor vettem észre, — hogy eltévesztettem és Zsiross uram lábát gondoltam az igazinak.

Uj próba... A Mariska szisszent fel. A tyukszemre léptem.

De erre már Betti aztán megértett, szépen kitette középre lábacskaít s a könnyökével meglökött s szemével azt látszott mondani no most!..

Mi össze mosolyogtunk. Mi annyit jelentett, hogy talált.

A mint a boros üvegek tartalma fogyott az én bátorságom azonképen nőtt, az asztalborítás után már a „durakozás“ alatt a kezit is meg mertem szorítani Betti kisasszonynak, kinek viszont-szorításától meggyőződtem, hogy jó háziaszony lesz, ki erős marokkal fogja meg a háztartás vezetését. Midőn pedig úgy éjrel felé a család a karácsonyában gyönyörködött, míg a gyerekek körülötte ugráltak és Zsiross uram az ajándékokat osztogatta, leloptam az első édes csókot úgy titokban a Bettike piros ajakáról és ezzel a foglalással, tulajdonjogomat bejelentvén, zárlatot rendeltem el szívére és én voltam az egész világon a legboldogabb végrehajtó, ugrálni szerettem volna örömben, ha a czipő a tulajdonom

Boldog az, ki a tudós előnyét nem szívélvel fizeti meg!

Külsőleg az erkölcsök legkétszínűbb finomítását látjuk, belsőleg erkölcsi elvadászt, rohadást, az alak nyer, a lényeg elvesz Minden nevelés daczára, a statisztikai kimutatások elharapózott erkölcsi romlást mutatnak s a mi nekem a legfeltünőbb, az öngyilkosságnak egészen jelentékeny növekedését. Vajjon az élet ellenséges körülményeinek növekedése okozza e ezt, vagy korunk erkölcsi erejének hanyatlása?

Valószínűleg mind a kettő.

Roszulegh Tivadar.

Az oroszok cukorgyárról.

Egyik kiválóbb hazai gazdasági szaklapban egy épen időszerű, és aktuális tartalmu közlemény jelent meg az épülő és tervezett cukorgyárakról, és az oroszok cukorgyárról is megemlékezik. — E sorok írója mint a Garam-völgyben gazdalkodó repatermelő, inditattva érzi magát, fentne vezet czikkhez hozzászólni, s azt a valódi tényeknek megfelelő igazsághoz közelebb hozni.

A mily s rényen folyik az építkezés, vasuti sínek lerakása, garampartu védművek stb. s biztos léptekkel halad az idején való befejezés felé, ép oly szerényen és sikeresen halad a repa akvizíció is, ugy annyira, hogy a közpészertu termes esere is szükséges 10,000 hold repatermő terület már kevés huján biztosítva van, s ez kedvünk fényes eredmény, melyre én, ki vidékünk s a szomszéd megyék repatermelőinek viszonyait meglehetősen ismerem, alig számoltam.

Az elmúlt években vidékünkön akviráló gyár turbuzó alkalmazottjai eljárása folytán, sok gazdának elment a kedve a repatermeléstől; ezzel az új gyár átáspontja is megnehezítette, hogy mindazáltal a repaszerezés oly szépen sikerül, az bizonyára nem az új gyár iránti bizalmatlanság jele, hanem éppen ellenkezőjének eklatans bizonyítéka.

Vannak ugyan egyes gazdák, kik egyáltalán, s elvből idegenkednek a cukorrépa-termelésről, s uradalmak, melyek szervezés alatt állván, avagy mostanáig más irányban kezelve, — nem bocsátkozhatnak a termelésbe; ellenben főkép a szomszédos Hontmegyében, ahol a cukorrépa termelés még kevésbé ismert, én, mint mezőgazda, nem ütköztem meg azon, s nem látom az új gyár iránti bizalmatlanság jeleit, sőt a dolog természetében rejlenek tartom, hogy a legtöbb termelő az első évben, igen helyesen, csak kisebb területen kezdje meg a termelést.

Hogy mi gazdák szívesen látjuk a magasabb repaárakat, az nyilvánvaló, de erre leghathatóbb eszköz a cukorgyáraknak a cukoripar fejlődésével járó szaporodása által előidézett egészséges konkurencia. Több gyárnak több repára lesz szüksége, minden gyár a legközelebbi territóriumra leendő szorítva; elesnek a messze vidékekről való magas szállítási díjak, s a fokozott szükséglet arányában fog és kell, hogy emelkedjék a cukorrépa ára.

lett volna és ha annak a vörös díjoknak a lába nagyobb lett volna, de így áradó érzelmemet a czipő szűk volta egyre visszazsorította. De azért ennek daczára is oly édesen, oly érzékenyen bucsuztam el a kedves család köréből.

Rohantam egyenesen a „Zöld csacsiba“ ott cinczogott a banda s pislogó gyertyák mellett ott húzta a vörös díjok.

— Ácsi! — szóltam oda — gyertek more!

— Egy lépést se! — szólt a közöri rikácsoló hangján a díjok

— Mit hallgatok rá? Egy, kető, előre!

— Mondtam, hogy nem! — emelkedett fel ingadozva a díjok.

— Nem a díjok parancsol! — vágtam oda dühösen.

— Nem? nem? — kiáltott keserű düh-hel a sértett ember — hát vesse le az ur a czipőmet, aztán vihe a cigányokat!

Erre az egész „Zöld csacsi“ bahotában tört ki, s én megsemmisülve csak annyit tudtam kiáltani:

— Találkozunk még! — elrohantam.

Másnap egész Nagy-Mucsá városa fel lett forgatva. Ilyen hallatlan eset még nem fordult elő a mucsai krónikákban. Lázás izgatottság fogta el az egész várost a párbaj hírére, roppant sokan kérdezték, hogy mi az? Komlóssy Friczi magyaráz-gatta a vaskereskedő előtti pletykapadon, hogy az olyan valami, hogy két ember töltött revolverrel kiáll egymás elé s a jelszóra az egyik lö, azután a másik őt lépéssel a másik elé avanszírozik és tetszése szerint annak a hasába lö, azután pokol és emegy az államfogházba tarokkozni. Azután a rossz nyelvek asszonyt emlegettek.

Szaporodjanak és épüljenek hát a cukorgyárak hazánkban, füstöljenek vigan a kémények, épen ezért nem tesznek jó szolgálatot sem a mezőgazdának, sem a cukoriparnak azok, kik a Cseh- és Morvaországban a helyi viszonyok kényszerhelyzete, s az alább felsorolandó tények által okozott túl magas repa árakat világgá kiütközték, hogy ezzel az óriási tökebefektetést igénylő, s a kezdet nehézségeivel küzdő új hazai gyárak, nyersanyag beszerzésének megnehezítését, s az új vállalatok iránti bizalom megingatását, — szerencsére, — kevés sikerrel megkíséreljék.

Cseh- és Morvaország egyes kerületeiben ezen magas repa árak abban lelik indokolásukat, hogy az ottani cukorrépa cukortartalma, viszonyítva a mi, sok helyen még ősejű, s a magasabb kultúra által a repatermelésre még eléggé fel nem tárt, talajunkban termelt repához, előbbi aránytalanul magasabb, oly annyira, hogy míg nálunk a cukorrépa kihasználási százaléka 9--10%, addig a Cseh- és Morvaországban 12 és 15 között ingadozik.

A garamvölgyi cukorgyár mindent elővet, hogy eljárásával a termelő közönség bizalmát megnyerje, s vidékünkön a múlt évek emlekei eltörölje; Lévató Esztergom-Nánás s Csátától Balassa-Gyarmatig összesen 113 km mélynyi vonalon, legalább 15 hídmeget, ennek megfelelően ugyanannyi repafejlesztő állomást szervez; a kis termelőknek 73 darab Kühne-féle vetőgépet, az egész termelő közönségnek 100 drb kitünő munkát végező általajekét bocsát rendelkezésre; az alakulas pillanatától kezdve, egy a termelési szerződés pontozatainak, mint a termelési feltételek s külön határozmányok megállapításánál a „Bármegyei gazdasági egyet“ el karöltve járt el s ezzel szemben, — melynek csekélységem ez idő szerint egyik a növeke, — a legnagyobb engedékenységet s előzékenységet tanúsítja.

Azon megjegyzés folytán, mutha egyes, igen nagy mennyiséget termelő gazdaságok repajokert jóval magasabb árakat kaptak volna, mint azon nagytermelők, szükségesnek velem azon nézetemnek adni kifejezést, hogy amennyiben ez csakugyan úgy lenne is, még sem volna jogunk ily kedvezményt irigy szemmel nézni, mert a garamvölgyi cukorgyárnak saját gazdasága nincs, s így az országászerte előnyösen ismert s különösen a repatermelés tekintetében a kultúra igen magas fokán álló lévai uradalom van hivatva az ő 2000 hold évi repatermelésével a gyár hátát fedezve a saját gazdaságát pótolni, míg pedig önön-magának fizethetne barki, amennyit akar.

Fejtegetésem végén, mint annak egy érdekes tényezője, szolgáljon azon tényköriülmény, hogy volt szerencsém a cukorgyár irodájában a lévai és zelizi uradalmak eredeti szerződéseit látni, melyek ugyanazon feltételeket tartalmazzák, mint a többi nagytermelők szerződése. **Maras László.**

Budapest, 1894. január 18.

— A katolikus nagygyűlés. — A királyi Budapest. — A kaszárnyák ügye. — Országgyűlés. — Partkérés fölvetése a szabadelvű pártban. — A kongrua rendezése. — Mulatságok. —

Budapest városának krónikása eseményekben gazdagnak fogja jelezni egykor a

Szóval Mucsá szemé mi rajtunk függött, a mint szó nélkül rohantunk az utcán s találgatták sőt fogadás is történt arra, hogy kit lönek agyon.

Én segédemül megneveztem Bab Náczi a segédjegyzőt és Méreg Zsigát a gyógyszerész gyakornokot. A díjok Málé Andras napidíjast és Czerna Muki kereskedő segédet. Segédeim fölkerített részemre az egyedül orvost s így a díjoknak csak a borbély es halottkem jutott volna, ha ki nem segített a zavarból Öörössy Dini baromoros.

A s gadek egész Nagy-Mucsát összedagatták, hogy kardokat emelthessenek elő, de csak egy akadt a szolgabíró huszárszárjái; muthogy így a parbaj nagyon is egyenlőtlen lett volna, hát határozatba ment, hogy pisztolyra megyünk.

A nagy tárgyalás után, mely a díjoknak öt, nekem pedig 8 liter boromba került, miben oroszlan része volt Bab Náczi segédjegyzőnek, elmentem az éjszaka csendjében bucsut venni az én kedves Bettikém-től. Ott állott ő kisirt szemekkel az ablaknál, én pedig mivel épen a járda-építés szünetelt, az ott heverő téglákat egymásra rakván, épen elérhettem az ablakból lefőgő kezét és csókolgattam. De sietnünk kellett, a szomszéd kutyái betörésre gondolván, bárátságos érintkezésbe jöttek volna toalettemmel, ha hata mas botommal, — mig az érzékeny bucsuzás tartott — nem bado-násztam volna össze-vissza. Midőn leszálltam a téglá-melvényről, hogy el ne tévedjek, hát a bestiák egész hazáig kísérték.

(Folyt. köv.)

lefolyt hetet. Ha az itt megtartott katolikus nagygyűlésen kívül egyéb sem történt volna, már maga ezen gyűlés is feljegyzésre méltó téma. Nagy idő múlt már el, óta hasonló jellegű gyűlések tartattak nálunk. Eljötték az ország legfőbb részéből is a katolikusok, hogy szervezkedjenek, és hogy megmutassák és tüntessenek amellett, hogy az ő szavuk is nyom a latban. A főváros utcáin feltűnő sok idegent, igen sok reverendát lehetett látni. Magának a gyűlésnek lefolyása ment volt minden politikai iztól, s a beszédek is, kivált a hercegprímásé a tapintat, a belőlük kisugárzó hazafias melegség jellemezte. Nagy hatást keltett a király táviratának felolvasása, melyben a nagygyűlés hódolatát kedvesen fogadta.

Ertekeztek a gyűlésen a katolikusok kötelességéről, az autonómiáról, a házasságról, tanügyről s egyéb, az egyház hatáskörébe tartozó dolgokról; és azzal oszlott szét a gyűlés, hogy legközelebb kiállításba helyeztetett egy a mostanihoz hasonló gyűlés tartása, valamely nagyobb vidéki városban.

Ő felsége is megérkezett e héten a fővárosba. Mindjárt megérkezésekor kifejezést adott a főváros ügyei iránt való érdeklődésének, s örömet fejezte ki, hogy a kasszárnyak ügye végtére kellő megoldást nyer. Ez ügyben ugyanis minapában jelentette ki a miniszter-nök, hogy sikerült az illetékes köröket rábírní, hogy a főváros belső területén fekvő laktanyák átengedésebe beleegyezzenek. Most már tehát lerontathatja a város a Károlykaszárnyát, meg az új épületet, s felhasználhatja a nyert területeket úgy a mint jónak látja.

A király meglátogatta még a műcsarnokot is, és végignézte a képkiallítást. Hosszasan időzött egyes képeknél, s mindenütt volt valami megjegyezni valója. A lojalis polgárság megőrül, hogy uralkodóját maga között láthatja, mindenütt, hol a felség megjelen nagyobb tömeg verődik össze s lelkesen megjeljenzi a fiatal öreg királyt.

Az országgyűlésen a telepítésről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Csak jókarral szözlött hozzá az összes pártok pádjairól, mert ezen javaslat nagy fontosságát senki sem tagadhatja és a haza jólétének előbbrevitelét célzó törekvésnél elnéml a taktika és párt szempont száva. Politikai körökben nagy érdeklődést keltettek a szabadelvű pártnak e napokban hozott határozatai is. Most vetették föl az egyházpolitikai javaslatokra néve a pártkérdést. A ki azokat meggyőződésből, vagy adott számánál fogva nem támogathatja, az nem lehet tagja a szabadelvű pártnak. Ezt mondta ki a párt, s ezen határozatnak következményei a pártból való kilépések. Ed dig mintegy tizenöt képviselő lépett ki a liberális pártból.

Megemlített még a püspököknek a kongrua rendezése ügyében tartott gyűlése is, melyen a többi között azt is kimondoták, hogy a szegényebb paróchiák segélyezését ez egyes püspökök a szeretet igéit megfogadva, a maguk jövedelméből is elő fogják mozdítani.

Végül a multságok szezonja lévén, halgatással a megtartott és még készülő téli multságokat sem mellőzhetem. A jurista bál fényesen sikerült s a farsang elit báljai közül sikereseznek ígérkeznek még különösen a medikus bál és az Emke bál; a korecsolyasport emberei pedig ismét egy a tavalyihoz hasonló jelmezes jégünnepély megtartását tervezik a ligeti tavon.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **A kath. nagygyűlés** az egyházi ügyek kérdésében, ritka ténynyel és óriási látogatottsággal tartatott meg. A fővárosi vígaúd diszterme alig volt képes a több, mint tizezer főre rugó résztvevőket befogadni, úgy hogy a későn jelentkezettek részére már nem adhattak a teremben helyet. — A lévai kath. egyházat Báthy László plebános vezetése alatt Borcsányi Győző, Czirkó János, Lakner László, Levatic Gusztáv, Mercáder Aajos, Mosonyi Ferencz, Rácz János, Richter Ferencz, Takács István, Tonhaiser Mihály, dr. Tóth György képviselték.

— **A megyék állami javadalmasása.** A belügyminiszter megállapítása szerint a megyék közigazgatási, árva és gyámhatósági kiadásai fedezésére összesen 4,947,500 frtnyi javadalmaszabon fognak részesülni. Ebből: Abanj Torna 78,800, Alsó-Fehér 64,100, Arad 100,900, Árva 49,900, Bács-Bodrog 168,900, Baranya 89,700, Beszterce-Naszód 49,400, **Bars 68,000**, Bereg 60,400, Békés 75,700, Bihar 148,500, Borsod 79,700, Brassó 45,300, Csanád 57,200, Esztergom 44,900, Fejér 76,900, Fogaras 43,500, Gémvár 64,600, Győr 50,300, Hódjü 50,600, Heves 84,100, Hont 64,000, Hunyad 86,400, Jász Nagy-Kun-Szolnok 84,700, Kisküüllő 43,700, Kolozs 68,000, Komárom 68,200, Krassó-Szörény 138,800, Liptó 52,300, Marosmocsos 82,600, Maros Torda 59,900, Mosen 54,700, Nógrád 77,500, Nagy Küüllő 56,000, Nyitra 127,500, Pest Pilis-Solt Kiskun 186,400, Pozsony 104,100, Sáros 71,000, Somogy 99,500, Sopron 88,100, Szabolcs 70,200, Szá má r 97,100, Szeben 60,700, Szepes 68,200, Szilágy 69,200, Szolnok

Doboka 74,800, Temes 128,300, Torda-Aranyos 56,900, Tolna 74,700, Turóc 57,200, Vas 117,500, Torontál 175,300, Veszprém 78,200, Trencsén 87,900, Zala 116,200, Zemplén 107,600, Zólyom 51,800, Udvarhely 44,100, Ugocsa 36,400 és Ung 61,900, Csik 51,100, Csongrád 53,200 forintot kap az állampénztárból.

— **Műkedvelői előadás.** Az újbanai kaszinó-egylet január hó 27-én Újbányán saját helyiségében műkedvelői előadást rendez, melyen színre kerül Rákosi Jenő 1 felvonásos vígjátéka: „Az ispán ur,” és két monolog: „Az irodában” és „az orr”.

— **Tánczestély.** A lévai állami tanítóképzede ifjusága február hó 1-én az „Oroszlán”-szálló nagytermében zártkörű tánczestélyt rendez. Ezen látogatottnak ígérkező estélylyel ohajtják feleleveníteni azon bálok egyikét, mely egy év tized előtt nagy népszerűségnek és közkedveltségnek örvendett. Belépti díj: személyjegy 1 frt, család-jegy 3 frt. A rendezőség minél egyszerűbb ruhában való megjelenésre kéri a hölgyeket.

— **Tisztújítás.** A kereskedelmi Csarnoknak f. hó 14-én tartott közgyűlésen az új tisztok követező tagokból alakult: Elnök Fischer Miksa, alelnök Guttman Liptó, titkár Weisz Kálmán, pénztáros Klein Sándor, gondnok Braun Gyula, választmányi tagok Berger Adolf, Engel József, Ehrenfeld Mór, Frommer Mór, Grotte Vilmos, Laufer Henrik, Neuman Armin, Pollak Adolf, Reitman Ignác, Weisz Benő.

— **Telefonhálózat Bars megyében.** Barsvármegye legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a vármegye összes járásának székhelyeit s a rendezett tanácsu városokat telefonhálózattal köti össze a központon. A hálózat költségeit maga a megye viseli olyképen, hogy a megfelelő hányadot az érdekelt városokra kivetí. A törvényhatóság e tárgyban felterjesztést fog intézni a kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy engedje meg a hálózat létesítését.

— **A vásári sátorok** a városi tanács terve szerint ezentel nem a piac téren, hanem más városok mintájára utcákon és egyéb tereken lesznek felállítandók, pusztán szépművészeti czelokra hagyván fel a tágas és sétakertnek igen alkalmas föteret. Az iparosok e tárgyban folyó hó 18-án értekezletet tartottak s nagyobb részint a tervet helyeslik, ahhoz ők is hozzájárulnak. Most még csupán azon kérdés oldandó meg, hogy mely szakma sátora hol legyen, minthogy mindegyik magának vindikálja a jobb és kényelmesebb helyet. S ha ez is sikerül, talán lesz alkalmunk meggyőződni arról, hogy a pocsolás föter, az emberi szorgalom átiomolós hatása alatt, egykor még városunk díszé leend.

— **Új magyar alagut.** Mármaros-Sziget — körösmező-szaniszlói vasútvonalon Magyarország és Galiczia határán a tervezett alagut magyar részről majdnem teljesen kész; Galiczia felől a munkálatokat január végén fejezik be. Az új alagut hossza 580.35 méter. Az első kapavágást 1892. december 4-én tették meg s 1893. december 31-én végezték be.

— **Emberölés.** Molnár András lekéri földműves f. évi január 14-én este Lekér község koresmájában állítólag bosszúból Földi Kati a János földművest késél megszúrta, s oly súlyos sebet ejtett rajta, hogy még az nap meghalt. A gyilkos jelenleg a lévai kir. járásbíróság börtönében várja büntetését.

— **Eljegyzés.** Róth Ignác helybeli kereskedő f. hó 15-én jegyet váltott Lax Kornelia kisasszonnyal, dr. Lax Samu, bajnóci és Stubnya-fürdői orvos kedves leányával.

— **Néplap.** Ily cím alatt indított meg a „Hazánk” irodalmi és nyomdai vállalat egy, a földművelő nép szellemi fejlettségéhez és igényeihez mert hetilapot. Az első két számból láttuk, hogy programja a gazdasági érdekeknek ápolása, illetve azoknak népies czikkekből való ismertetése. A 2. szerkesztett lap előfizetési ára egy évre 2 frt. E lap küllőben a hazánkban használatos nyelveknek majdnem mindegyikén megjelen.

— **Orvtámadás az uton.** Jancso Péter garam-kelecsényi illetőségű napszamos január 10-én az újbars-szecssei-bereki uton két nőt, kik haza felé tartottak, megtámadott s erkölcsstelen merényletet követett el ellennük. Az illető nők leírása és utbaigazítása nyomán sikerült is a tettest megcsipni s a vizsgálat befejeztéig egyelőre hűvőre tenni.

— **Eltiltott gyógyszerek.** Hogy a különféle gyógyszerekkel melyen reklámot csapnak, arra a napilapok hirdeteiséből lehet következtetni. Pedig sok szer nem egyéb hasznavehetetlen, néha ártalmas keverék. Ezeknek, az egészségre veszedelmes úzérkedéseknek akarja a belügyminiszter elejét venni, midőn egy rendelettel megtiltotta azozok forgalomba hozatalát. Így, — mint értesülünk, — egész Magyarország területéről kitiltotta a híressé vált Brandt-féle pilulákat.

— **RÓVID HIREK. A kolozsvári Mátyás szoborra.** Ő felsége a király 3000 frtot ajándékozott. — **Debreczenben** a puszták közepén artézi kutak segítségével vízvezeték akarnak létesíteni. — **Új egyesület** van most Budapesten a

művészet előmozdítása czéljából. Címe: A művészek és műpártolók egyesülete. — **A királyné** ő felsége május havában nagyobb szerű elfogadási ünnepélyt fog adni a magyar arisztokraczia udvarkepes hölgyei számára. — **A felekezeti és községi tanárok** nyugdíjazásáról és hozzátartozóiknak ellátásáról gróf Csáky Albin közoktatásügyi miniszter f. hó 17-én egy 16. §-ból álló törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőházhoz. — **Az influenza** hazánk sok vidéken ismét erősen grasszál.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Vasuti sérelmek.

Lapunk m. évi decz. 10. számában egy, az utazó közönség érdekében írt felszólalásnak adtuk helyet, melynek írta az esztergom-nánai állomás főnökségének, az ipolygaram-völgyi vonalon közlekedő utasokkal szemben, utóbbi időben követett, önkényes eljárását panaszolta el, — annak orvoslását illetékes helyről remélve.

A sérelem főképpen abban kulminált, hogy a főnökség a tovább utazásra szolgáló jegyek kiadását megtagadta, azon okból mert a jegyeknek egymás után való felhasználásában a díjszabási határozmányok kijátszását vélte látni. — Ennek folytán az utasok jegy nélkül szálltak fel a vonatokra s ott a kalauznak e miatt bírságot fizettek.

Eme felszólalásnak eredményét, szerkesztőségünkhez illetékes helyről, a m. k. államvasutak üzemeltetésétől ma érkezett értesítést, alant, — közönségünk tájékoztatása czéljából, egész terjedelmében — közzé tesszük és fentartjuk magunknak, az ügy érdeméhez még hozzászólni.

A levél tartalma a következő: Magyar Királyi Államvasutak, Budapest-bálpárti üzletvezetőség.

58421. III. szám. A „BARS” hetilap tek. szerkesztőségének Léva, (Zöldkert-utca 33.)

Becses lapjának mult évi deczember hó 10-iki számában a „Közönség köréből” című rovatban megjelent s az esztergom-nánai állomás főnökségének, az ipolyvölgyi vonal és fővonalunk állomásai között való forgalomban utazókkal követett eljárását tárgyaló közleményre tisztelettel kérjük becses lapjának említett rovatában a következő felvilágosításainkat közölni:

Díjszabási határozmányaink lehetővé teszik azt, hogy a legközelebbi állomásokra, vagyis a „szomszédos forgalomban” utazók a vasutat a lehető legegyszerűbb díj mellett használhassák; de nem engedik, sőt bírság terhe alatt megtiltják, hogy ezen, tisztán a szomszédos forgalomba engedélyezett kedvezményt a szomszédos forgalomban határain túl, azaz a „távolsági forgalomban” fekvő állomásokra egyhuzamban utazók is igénybe vegyék, s ezzel az utóbb említett forgalomba megeazabott menetdíjaknál olcsóbban utazván, díjszabási határozmányainkat kijátszák.

Ha megállapítatik, hogy valamely utas a távolsági forgalomba tartozó utat egyhuzamban akár több szomszédójegynek, akár szomszédos és távolsági forgalmu jegyeknek egymásután való felhasználása mellett teszi meg, jegye érvénytelennek tekintetik, bevonatik és az utastól, az üzletszabályzat 21. §-ának megfelelőleg, a megtett utra eső rendszeres menetdíj kétszere, de legalább 3 frt 60 kr, bírság szedetik be.

Szárnny, vagy mellékvonalakra és viszont a közvetlen csatlakozó vonattal történő utazások szintén egyhuzamban való utazásoknak tekintetnek, tekintet nélkül arra, hogy a mellékvonalról, vagy a mellékvonalra való átmenet várakozással vagy kocsiátszárral van-e egybekötve.

„Ha az utas a birtokában levő jegy rendeltetési állomásánál tovább akar utazni, vagy ha az ut egy részét a nála levő érvénylen jegyén kitünteltettnél magasabb kocsiosztályban vagy magasabb rangu vonaton (személyvonatu jeggyel gyorsvonaton) akarja megtenni, a birtokában levő jegy rendeltetési állomásán tul, illetve a magasabb rangu vonaton, vagy magasabb kocsiosztályban teendő utért esedékes egyszerű menetdíj illetve díjkülönbözet és 60 kr póttileték a kalauz kezéhez fizetendő.”

A kalauz a beszedett összeg nyugtázásául utánfizetési bécztát kézbesít.

Ezen 60 kr póttileték fizetendő akkor is, ha a birtokában levő jegy rendeltetési állomásán tul utazó a további utra felhasználható előre váltott másik jegyet képes felmutatni.

Ha az utas oly mellékvonalunknak, melyen gyorsvonat nem közlekedik, a fővonalal való forgalomban utazik s a fővonalon a gyorsvonatot akarja használni, a megeendő egész utra egy közvetlen gyorsvonatu jegyet bármely állomásunkon váltthat, s ezzel a gyorsvonaton való ráfizetést és a 60 kr. póttileték fizetését elkerülheti. Ha az illető az egész utra egy közvetlen gyorsvonatu jegyet váltani nem akar, akkor utjának egy részét gyorsvonaton csak a fennebb részletezett utánfizetés teljesítése mellett teheti meg.

Megjegyezzük, hogy Budapest állomás díjszabási metszőpontot képez. Budapesten tul való utazás esetén említett állomáson a tovább utazáshoz minden póttileték fizetése nélkül, új jegy váltható.

Ugyanez áll határ, illetve átmeneti állomásokon a csatlakozó idegen vasutakkal, vagy valamely oly helyi érdekű vasutal való forgalomban utazókra léve is, a mely helyi-

érdekű vasut a magyar államvasutak üzemeiben van ugyan, de melyre külön díjszabás van érvényben.

Az Esztergom-Nána-Léva és Balassa-Gyarmat állomások által határolt vonalak nem tartoznak az említett helyi érdekű vasutak közé.

Hogy az „Utmutató” című „hivatalos menetrendkönyvben” az összes közvetlen jegyek árai nem foglaltatnak benn, ez tény. Az említett könyv azonban, mint ennek czimlapján olvasható „hivatalos menetrendkönyv” lévén, ebben a díjszabási határozmányoknak csak a legfontosabb része van felvéve.

Tekintettel az előadottakban részletezett díjszabási határozmányainkra, Esztergom-Nána állomás azon eljárása, mely szerint a tiltott jegykombinálások elkövetéséhez szükséges jegyek kiadását megtagadta, nemcsak szabályszerű, de jóindulatú is volt, mert ezzel megakadályozta, hogy a határozmányainkat nem ismerő utasok oly szabálytalanságot kövessenek el, melyért, ha rajta érvény, megbírságotlathat.

Azon, in abstracto felhozott vádra, hogy személyzetünk az utasokkal szemben nem az üzletszabályzat 1. §-ában elrendelt tapintatos és előékeny magatartást tanúsítja, megjegyezzük, hogy ha e tekintetben valamely közönség hibás volta, concret adatok alapján, megállapítható, a megtorló rendszabályok alkalmazása nem marad el.

Budapest, 1893. deczember hó 22-én.

Az üzletvezető helyett: Hauser, főfelügyelő.

Irodalom és művészet.

„Az 1848-49-iki magyar szabadságharcz története” című munkából most jelent meg a 4-ik füzet. Gracza György e füzetben az utolsó pozsonyi országgyűlés működését írja le, élénk színekkel esztelen azt a szívós küzdelmet, amelyet az utolsó rendi országgyűlés liberális ellenzéke, élén Battyány Lajos gróffal és Kossuth Lajossal, az alko mányos reformok érdekében kifejtett. E küzdelmek keretében a szerző V. Ferdinánd, Kossuth L. és István főherczeg-nádor tömör életrajzát adja elő. — A szöveget ezuttal is érdekesnél érdekesebb képek illusztrálják, melyek, mint az eddigiek is, mind egykoru rajzok után készülték. Az első István főherczeg országos körútjából mutat be egy jelenetet, a második gróf Széchenyi István egy régi arczképének reproductiója; ezt egy a bécsi forradalom idején megjelent allegorikus kép követi, melyen mint „a legnagyobb ember” Kossuth, mint „a legkisebb ember” V. Ferdinánd császár van feltüntetve. Következnek Kossuth Lajos monoki szülőháza, a tállyai templom, melyben Kossuthot megkeresztelték, Kossuth neje, gyermekei, Battyány és Kossuth, István főherczeg és végül egy 1849-iki Andrássy Manótól rajzolt humorisztikus rajz, a mely — valamint a füzet több más rajza is — még eddig sehol repropukálva nem volt. — A Gracza-féle munka, mely a mint halljuk, mir eddig is szinte páratlan könyvtáruai sikert ért el, megrendelhető Nyitrai és Társa könyvkereskedésében lévén. A kiadóhivatal azon ujitást is léptette életbe, hogy egy havi (2 füzetre 60 kr-val) előfizetéseket is elfogad. Előfizetési ára egy negyed évre 6 füzet, 1 frt 80 kr, egy-egy füzet ára 30 kr. Gyűjtőknek 7 példány után 1 tiszteletpéldány, vagy annak bolti ára jár.

Nyiltér.

I.

Egészselyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szálit postabér és vámentesen a privát-megrendelők lakására HENNEBERG G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

II.

3/1894. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíróság 1893. évi 6028. számu végzése következtében dr. Toldy Géza ügyvéd által képviselt Thon Károly javára Kiss Lajos ellen 87 frt 20 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1050 frtra hecsült lovak, kocsiok stbból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a lévai kir. bíróság 6208/1893. számu végzése folytán 87 frt 20 kr. tökekövetelés, s jár. erejéig Léván leendő eszközlésére 1894. évi jan. hó 23 napján d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivvatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérők becáron alul is el fognak adatni.

Kelt Léván, 1894. évi január hó 5-ik napján. Tonhaiser, kir. bírószági végrehajtó.

E rovatban minden szó egyszer beiktatása 3 krba kerül; bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társa kiadóvezető ad, ki levelel tudakozódásra postabélyeg beküldésével azonnal válaszol.

Léván, Kálnai-utcza, 734. számú ház eladó. Bővebbet ugyanott.

Egy jó karban lévő zongora jutányos áron eladó. Czim a kiadó-hivatalban.

Csúz és köszvény

csuzos fej- és fogszaggyatások, ütési és ficzomodási, valamint fagydagatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevű gyógyszer, melynek üvege 50 kr. vagy egy frtért minden gyógyszer-tárban kapható. A Reparatorral a Rókus-kórházban 136 esetben tettett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatású és pompás ízű szer a Tokaji China vasbor, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügyministeri engedéllyel iattatott el. Sok rossz utáztat létezik, miért is kérem vételenél névaláírásomat követelni Kis üveg 1 frt 60 kr, nagy 3 frt.

Acatia-szappan

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 drb, 50, 3 darabegy dobozban 1 frt. 40 kr.

Acatia arcz-creme

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermeked arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindennemű éktelenségét bizton eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt

„A crême de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszer-táram kiválóbb specialitásai, melyek főváros- és ország-szerte a legjobb hírnévnek örvendenek s postán is küldetnek

KRIEGNER GYÖRGY

gyógyszertára a „Magyar Koronához“ Budapest, Kálvin tér

Schneider és Társa, Bécs.

Fő üzlet: V/2, Hundstürmerstrasse 141.

Városi raktár: 1., Herrengasse 10.

Csak akkor valódi ha minden doboz az itt látható védjeggyel bír

FIGYELMEZTEÉS.

Az utóbbi időben a sok oldalról dicséretet nyert mosható padló fénymáz a családiaság hí utáztatban, de hamisított védjeggyel hozzák forgalomba. Figyelmeztetjük tehát a t. cz. közönséget, hogy ezen kevésbé értékes utáztatok vásárlásától őrizkedjék s a mellékletben látható védjegyet, mely 1885. év óta van bejegyezve, figyelemmel tekintse meg

A valódi mosható

takarék padló-fénymáz

legjobb és legolcsóbb beeresztő-szer parkettek, puhafa és fénymáz padlók számára.

E máz gyorsan szárad és kefélés nélkül is szép tartós féynyel bír. 6 különböző színben kapható: szintelenül világossárga, sárga, sötétsárga, vörösbarna és diófa színekben.

Egy doboz ára 1 frt. 60 kr., 85 kr. és 45 kr.

Prospektusokkal szivesen szolgál ingyen és bérmentve Schneider és Társa, Bécs. Főüzlet: V/2, Hundstürmerstrasse 141. Városi raktár: 1., Herrengasse 10.

Raktárak:

Léván, Kern Testvéreknél, Nyitra, Prochaska Gusztávnál, Esztergombán, Leitgeb Jánosnál és Jedliczka Rudolfnál. Budapest, Neruda Nándornál.

MARIA CZELLI GYOMORCSEPEK!

Máriaczei Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és áttalános ismeretes házi és népszer. A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, fejfájás, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorgörcs, felesleges nyálkakilválás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyhnyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és hámorholdásnál. Emeltet bajoknál a Mariaczei gyomorcseppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg 70 kr. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (G. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A Mariaczei gyomorcseppek valódián kaphatók.

Léván Boleman Ede és Medveczky Sándor urak gyógyszer-táiraiban, Nagy-Sallóban Zsorna László, Zelizen Steyrer Károly, Lekéren Bolyos Gyula, Ujbányán Cservinka Mór urak gyógyszer-táiraiban. 220. 43—12.

MARIA CZELLI GYOMORCSEPEK!

P SERHOFER J.-féle

GYÓGYSZERTAR.

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. sz. a. „Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok. ez előtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakúgyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat észerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértalalások aranyér, bűztelenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkór, idegesség, száraz fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesékélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. A számtalan hálairatból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészséggük visszatérte miatt meggyőzően hozták hozzánk intéztek, ezen helyen csakis nehányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindeuk, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30. án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 15 tekeret az ön fölülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvételel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csoda hatásáért.

Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal,

Hrasche, Földnik mellett, 1877. szept. 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melynek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön osodálatraméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kuticza Teréz.

Bécs-Ujhely, 1787. november 9. én.

Mélyen tisztelt ur! A legfőbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagyúrném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett Gyomorbhuruban és vizkorságban, már életét is megunta, melyről egyb-ként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hoi csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmélyebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszészerinti használatára Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Koibach mellett, Szilézia, 1888. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaikat köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legtorróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszer-tárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a. kaphatók. Ezen labdacokból s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 krba kerül, bérmentesen utánvételei küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentesen küldésel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagyszerűségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok a att utánoztatnak, ennek következtében kerétek csakis Pserhofer J. féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva

Amerikai köszvénykenőcs. gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csúszos bajok, u. m. gerinc-agy bántalom, tagszaggyatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsaggyatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannoehin hajkenőcs Pserhofer J. től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajúvesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szeleuczével 2 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Útés és szűrés által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lőa kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utífűnedv, egy általános ismert kitűnő háziszert, hurut rekedtség gőresős köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai cseppek) megrotított gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üvegecskével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-től. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei, úgy m. főfájás, székülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalszam, egy üveg 50 krajcár, egy kis üveg 12 krajcár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábait és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr. Bérmentes küldésel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a reudetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítmények kivül, az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készlemben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre ki letdik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, m ly esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.